

Nadzorni odbor AO HPD "Željezničar"
Trnjanska cesta 5b
10000 Zagreb

Izvješće pročelnika za 2005. godinu

Godina 2005. predstavila nam se neočekivano toplim i suhim vremenom što smo mnogi dobro iskoristili, seleći se vikend za vikendom na jug. Počev sa samim dočekom 2005. pa sve do kraja siječnja najviše smo penjali u stijenama Velike Paklenice koja nam je ove zime pitomo ponudila smjerove i u Anića kuku. Prošlogodišnji svježi pripravnici hrabro su se uključili u redovite izvanškolske aktivnosti Odsjeka.

No, ubrzo je nastupila zima i zaledila slapove u slovenskim Alpama. Temperatura je u par navrata pala vrlo nisko što je potrajalo dovoljno dugo da zaledi i Sopotski slap na Medvednici kao i Vranjak u Žumberačkom gorju. Posvjedočili smo velikom i naglom porastu zanimanja za penjanje u ledu, ne samo u Željezničaru, već i šire. Marko Martinović i Marko Dukši nastupili su na prvom prvenstvu Hrvatske u lednom penjanju. Nakon jednodnevnog probnog tečaja penjanja zaleđenih slapova kojeg smo priredili u Logarskoj dolini, potaknuti pozitivnim reakcijama udružili smo snage s AO "Velebit" i organizirali vikend-tečaj na Vršiču. Odaziv je bio dobar, skupilo se ljudi iz sva tri zagrebačka odsjeka – uglavnom svježih pripravnika tek "skinutih" sa stijene, no našlo se i vrlo iskusnog penjačkog kadra.

Te sezone rasuli smo se po zaleđenim slapovima uglavnom širom Slovenije i, ponekad, za kakav rjeđe formiran biser čekali u redu ili se čak zbog prevelike gužve vraćali i drugi put. Da spomenemo samo neke cijenjene ciljeve, penjali smo *Sušicu* i *Gajstni* (Logarska dolina), *Levi*, *Desni* i *Slap pod Hudičevim žlebom* (Prisojnik), *Lucifer* (Martuljek), *Skriti slap* (Tamar), *Rumeno nezaupanje* (Zeleni vir), *Rabeljski* (Rabelj, Italija), *Aluhol* (Maltatal, Austrija), a osim uobičajenim obližnjim lokacijama bilježimo i jedan udaljeniji posjet – Marko Martinović i Orsat Kratofil sudjelovali su na međunarodnom skupu penjača leda *Ice Climbing Ecrins 2005* u Francuskoj gdje su između ostalog popeli i dva klasika Fournela – *Beating the Retreat* i *Les Nains des Ravines*. Iako hladna, zima je bila relativno suha pa skijaška sezona nije bila baš najbolja, a i grape su ostale nepopunjene. Usprkos tome, neki su proskijali Vrtaču, Begunščicu, Jalovec, Storžič, te popeli pokoju grapu u Kočni.

Još tijekom travnja, rijetki su posljednje zamahe cepinâ usmjerili u kakvo mrtvo trulo drvo usred Zagreba i nevoljko se mirili s činjenicom da je zima prošla. A na velika vrata zakucalo je, zapravo, zapljuštalo proljeće. Naime, cijele sezone penjanja u suhoj stijeni vladala je ozbiljna nestašica upravo – suhe stijene! Kiše su u pravilu lijevale vikendima, dok je preko tjedna češće bilo suho i sunčano. Tako je ova sezona vidjela proporcionalno manje posjeta Alpama nego što smo priželjkivali, a kad bismo u alpsku stijenu i ušli,

nerijetko bismo iz nje izašli pokisli. Penjali smo u Maloj Mojstrovki, Travniku, Prisojniku, Zeleniškim špicama, Koglu, Planjavi, Maloj Rinki, Vežici, Velikoj Babi, Triglavu, Meteorima, Arcu, Dolomitima i Centralnim Alpama. Standardno smo posjećivali i sportska penjališta i, naravno, veće stijene u Hrvatskoj, poput Kleka, Paklenice, Dabarskih kukova, Vranjske drage, Ilinca, pa i Biokova gdje privlači trenutno najdulji i najviši zaspitani smjer u Hrvatskoj – *Dalmatinski san*. Planinarili smo kako u Hrvatskoj tako i podalje od domaćih brda. Visokogorci su svjež planinski zrak potražili na Piz Bernini (4048 m), Ortlteru (3905 m), Großvenedigeru (3662 m) i Monte Rosi (najviša točka *rifugio* Gnifetti, 3647 m), pustolovi trčali planinske maratone, pustolovne utrke i posjetili Peru.

Krajem godine vrlo rano, još u jesen, otvorili smo novu zimsku penjačku sezonu, no slapovi kvalitetom leda tad još nisu obećavali. Zima će pokazati...

I ove godine održali smo alpinističku školu, a vodili su je Orsat Kratofil i Marko Vuković na čemu im hvala. Od prijavljenih preko 50 ljudi primili smo 25 tečajaca, među kojima je daleko najviše bilo žena! Diplome je primilo 23 novih pripravnika. Više o školi u izvješću vođe škole.

Od pripravnika škole 2004. najviše su se istakli Dragutin Vdović i Damir Kovačić, a Dragutin Vdović je kao najperspektivniji među svima njima i prigodno nagrađen. Najzapaženiji su uspjesi Marka Martinovića koji je sâm slobodno popeo *Smjer D. Brahma* u Aniča kuku, a u navezu s Nevenom Brajkovićem iz Glasa Istre popeo *Ašenbrener* u Travniku te tijekom njihova posjeta Centralnim Alpama i Dolomitima još 13 smjerova od kojih su neki poput *Gervasutti pilier* u Mont Blanc du Tacul i *Don Quixote* u Marmoladi tek druga hrvatska ponavljanja. Vladimir Mesarić izveo je prvi hrvatski uspon na Elbrus (5643 m) sa sjeverne strane, a popeo se i na nepalski šesttisućnjak Imja Tse (6183 m) poznat još kao Island Peak. Marko Martinović, Marko Vučinić, Orsat Kratofil i Marko Dukši sudjelovali su i penjali na međunarodnom skupu penjača u Bugarskoj.

Godina 2005. posebno zaslužuje i osvrt na odnose Odsjeka s Komisijom za alpinizam HPS-a zbog znatnog angažmana članova Odsjeka koji su joj poklonili svoje slobodno vrijeme i uhvatili se posla. Zbor alpinista održan u Ogulinu 13. veljače potaknuo je mnoge nezadovoljne dotadašnjim neradom Komisije da ponude svoju pomoć pri rješavanju uočenih problema. Tako je Marko Vuković predvodio radnu skupinu u izradi službenih *web* stranica Komisije, Dragutin Vdović izradio je penjački karton za vođenje evidencije penjačkih uspona putem Interneta, Marko Dukši je prema smjernicama radne skupine napisao nekoliko prijedloga novog pravilnika Komisije. Zauzvrat, neki relevantni službeni dopisi poslani HPS-u ostali su nam nedostupni i tek velikim naporima, s mjesecima zakašnjenja, saznali smo za poziv u Bugarsku, dok pozive poput onih u Srbiju i Crnu Goru ili Tursku nikad niti nismo pronašli. Važne odluke koje bi trebala donositi Komisija, poput rješenja natječaja (ako koji i bude objavljen), ne samo da ostaju izvan domene njenih članova, već ih donosi pročelnik Komisije, koji put i bez da ostali članovi uopće znamo da se o nečemu odlučuje. Pročelniku komisije zamjeramo na samovolji pa smo mu uputili prigovor, no on i dalje solira. Nakon svog truda uloženog u Komisiju od strane članova našeg, a i drugih odsjeka, očekivali smo proporcionalan napredak u odnosima s Komisijom. Suprotno očekivanjima doživjeli smo razočaranje. No da ne

prešutimo, stvari su ipak osjetno krenule na bolje – pojačanim angažmanom pročelnika Komisije Branimira Rajšela te naročito njegove lijeve i desne ruke Damira Pavelića.

Društvo je 2005. godine obilježilo 55. godišnjicu osnutka povodom koje su zaslužnim članovima Društva uručena *Priznanja za uspješan doprinos u razvoju planinarstva*. Iz Odsjeka je predloženo te su priznanja i primili Gordan Budić, Anita Carević, Marko Dukši, Danko Ferber, Krešimir Klasan, Orsat Kratofil, Davorin Kremenjaš, Marko Martinović, Vladimir Mesarić, Neven Petrović, Petra Radulović, Karolina Vranješ, Igor Vresk, Marko Vučinić, Marko Vuković i Tom Zoričić.

A kad je već riječ o zaslužnim ljudima, ima onih koji su Odsjek zadužili i daleko prije negoli je dobar dio trenutnog članstva mogao za njih i čuti. Pošto je zadnjih godina sve izraženiji priljev mlađih članova odlučili smo smanjiti nastali jaz između starijih generacija i mladih. Stoga smo u Odsjek pozvali istaknuta lica iz njegove povijesti da prikažu dijapozitive i ispričaju što se i kako penjalo u njihovo vrijeme. Predavanja su održali Berislav Mokos, Branimir Predović, Velimir Barišić, Ranko Žnidarić i Igor Vresk, dok se očekuju još i drugi. Ideja i izvedba pozdravljene su, a i svako pojedino predavanje praćeno je s velikim zanimanjem.

Od ostalih događanja spomenimo još da smo 19. svibnja na Jarunu, u duhu dotadašnjih dobrih odnosa i za još bolje u budućnosti, odigrali prijateljsku nogometnu utakmicu s članovima AO “Velebit”. Rezultat AOŽ – AOV 10 : 5. Suradnja s AO “Velebit” 2005. godine bila je vrlo uspješna pa zahvaljujem entuzijastima iz oba odsjeka koji su doprinjeli ostvarenju zajedničkih akcija i drugih ciljeva, a posebno pročelniku AO “Velebit”, Damiru Paveliću.

Web stranicama Odsjeka promijenjen je dizajn (zasluga Marka Vukovića) čime im je i funkcionalnost porasla. Karolina Vranješ sastavila je i održava veliku zbirku *web* poveznica penjačke tematike. Napokon su objavljena i prva skripta s gradivom alpinističke škole, autor Marko Dukši. Rubrika “smjerovi” oživjela je novim sadržajem, zaslugom autora dobrog dijela smjerova, Krešimira Klasana. *Web* stranice privukle su i brojne potencijalne nove članove, uglavnom u potrazi za dodatnim informacijama o alpinističkoj školi.

Sastanci Odsjeka redovito su se održavali srijedom navečer izuzev u kraćem periodu tijekom ljetnih praznika i godišnjih odmora te tijekom trajanja alpinističke škole. No, i kad sastanaka službeno nije bilo, ipak smo se nalazili, knjižnica je radila, kao i oružarstvo, mada sve neslužbeno. Blagajnu je vodio Gordan Budić, knjižnicu Dorja Mučnjak, a oružarstvo Vanja Suhina, o čemu više u njihovim izvješćima, no ovim im putem hvala.

Na kraju po običaju još neke brojke. U 2005. godini imali smo 42 člana od kojih je većina bila aktivna u penjačkom smislu. Dobar dio, njih 14, dopunio je i na vrijeme predao penjački karton. No ne možemo biti zadovoljni pokazanom neažurnošću dijela članstva pri vođenju osobnih penjačkih kartona. Naime, ništa novo nije da određen broj članova ne mari za vođenje evidencije svojih uspona čime Odsjek nažalost prikraćuju za mogućnost točnijeg praćenja penjačke aktivnosti te umanjuju njegov nastup pred HPS-om i javnosti. Spomenutih 14 članova zajedno s onima koji su dopunjene kartone predali nakon roka,

onima čiji su usponi bili javno dostupni *on-line*, onima čije su uspone prijavili drugi članovi, te ono nekoliko svježih pripravnika koji su odmah nakon škole krenuli u akciju, prijavili su 439 čovjek-smjerova u suhoj stijeni (s nikad većim naglaskom na teže smjerove), 94 zaleđena slapa, 16 grapa, te 25 zimskih uspona, pristupa i turnih i alpinističkih skijaških spustova. Od toga je u suhoj stijeni ispenjano 7 dvojki, 14 trojki, 110 četvorki, 128 petica, 142 šestice, 32 sedmice i 6 smjerova tehnički. Kad tome pribrojimo 48 čovjek-smjerova koje su tečajci popeli tijekom škole, dobijemo brojku od 622 čovjek-smjera – rekordnu u povijesti Odsjeka. Moguće naknadne dopune usponima iz zakašnjelih penjačkih kartona mogle bi i dodatno povećati ove brojke. Možemo ustvrditi da smo i unatoč izrazito kišnoj ljetnoj sezoni te nepotpunoj evidenciji penjačkih uspona, aktivnošću premašili sve usporedive prethodne godine. Ovaj iskorak možemo pokušati objasniti porastom članstva, njegovim pomlađivanjem, te napretkom i nadalje povećanim djelovanjem već otprije aktivnih članova.

Bogatiji smo i za 5 prvenstvenih smjerova: *Per aspera ad vrha*, Ćićarija (Krešimir Klasan, Igor Vresk), *Lijevi žlijeb*, Nova Točila (Krešimir Klasan, Anita Carević), *Želja*, Samarske stijene (Krešimir Klasan, Robert Verem – AOV, Danko Ferber, Vlatko Paulić), *U poskokovom gnijezdu*, Kalnik (Krešimir Klasan, Gordan Budić) i *VŽ varijanta Le Ginestre*, Kuk od Skradelin (Marko Dukši, Jelena Dabić – AOV). Najaktivniji članovi bili su Marko Dukši sa 74, Marko Martinović sa 63 i Krešimir Klasan s 52 prijavljena uspona, a slijede ih gotovo izjednačeni Marko Vuković s 47, Orsat Kratofil s 45 i Gordan Budić s 42 prijavljena uspona. Među ženama najaktivnije su bile Anita Carević s 26 i Petra Radulović s 24, a slijede ih vrlo uvjerljivo Karolina Vranješ s 20 i Katarina Vuković s 19 prijavljenih uspona. Najaktivniji ljubitelji leda bili su Marko Martinović, Orsat Kratofil i Marko Dukši, a na skijama su vladali Gordan Budić, Marko Vuković i Katarina Vuković.

Vrlo zadovoljnim pogledom ispraćamo staru godinu i puni iščekivanja pozdravljamo novu. Čestitam svim članovima Odsjeka na njihovim dosadašnjim uspjesima te im želim mnogo sreće i zadovoljstva u njihovim budućim pothvatima.

U Zagrebu, 23.01.2006.

Marko Dukši
(pročelnik AO HPD “Željezničar”)